

Dkt. Al Fuhr, Mhubiri, Kipindi cha 3

© 2024 Al Fuhr na Ted Hildebrandt

Zaidi ya uzoefu ambao watu wengi wanayo na dhana ya Hevel, ubatili wa ubatili, asema mhubiri, maneno ambayo tunayafahamu sana katika kitabu cha Mhubiri, msemu mwingine wa hisa ambao tunauhusisha kipekee na kitabu cha Mhubiri uko chini ya jua. Kwa Kiebrania, hii ingekuwa tahat ha-shemesh. Ingekuwa wazo la mtazamo ambao Kohelet wetu, mtu wetu wa Sulemani, mwenye busara wetu wa Mhubiri, anachukua juhudi zake za kupata yitron hii, suluhisho la shida ya Hevel.

Sasa, ni kawaida sana katika mafundisho na mahubiri maarufu kuhusisha na msemu wa chini ya jua wazo kwamba mtazamo wa Sulemani au Kohelet kwa namna fulani ulikuwa wa kurudi nyuma au usiomcha Mungu au wa kibinadamu, labda hata wa kufurahisha. Kuna watu wengi huko nje ambao watahusisha mtazamo wa chini ya jua kama mtazamo wa mwanadamu kinyume na mtazamo wa chini ya mbingu au mtazamo wa chini ya mbingu kuwa mtazamo huo kutoka kwa Mungu.

Ningependekeza kwako kwamba mtazamo wa chini ya jua ambao Kohelet anafanya safari yake, harakati yake ya kumtafuta Yitron, si kitu zaidi ya suala la mtazamo unaotokana na kuishi maisha katika sayari hii.

Katika ulimwengu wa Hevel, si lazima kuangalia maisha kutoka mbinguni kwenda chini wima, bali kuangalia maisha kutoka kwa mtazamo mlalo. Si mtazamo wa kurudi nyuma, hakika si mtazamo usio na busara. Kwa kweli, moja ya mambo ambayo tutaona hapa katika hotuba hii ni kwamba Kohelet anafanya safari yake kupitia lenzi ya hekima.

Anaangalia na kupitia maisha na anachuja hayo kupitia hekima. Sio aina ya hekima ya kibinadamu, ni hekima inayomlenga Mungu, lakini haijaongozwa na Mungu kwa maana kwamba si ya ufunuo. Sasa tena, hiyo haimaanishi kwamba kitabu cha Mhubiri hakijaongozwa na Mungu, lakini mtazamo ambao Kohelet anafanya safari yake ni wa mlalo tu.

Anaangalia maisha kutoka kwa mtazamo mdogo, kutoka kwa mtazamo wa mwanadamu. Anaangalia maisha kwa kila kitu alichokuwa nacho kwa uwezo wake ili aweze kutumia hekima na kuielewa. Sasa tukiangalia kifungu cha maneno chini ya jua, tunaona kikirudiwa mara 29 katika kitabu cha Mhubiri.

Tena, katika miktadha mbalimbali na kwa uhusiano na motifu zingine. Mojawapo ya mambo, kama nilivyopendekeza, hata hivyo, ni kwamba kuna mwenza au angalau kifungu mbadala ambacho utaona kikijitokeza mara kwa mara katika kitabu cha Mhubiri na hicho ni tahat ha-shemayim. Na huo ndio mtazamo wa "chini ya mbingu", ambao ningependekeza kwako si kitu zaidi ya mbadala wa kifasihi.

Hakuna mgawanyiko wa kitheolojia kati ya mtazamo wa chini ya mbingu na mtazamo wa chini ya jua. Kwa kweli, tunaweza kuchunguza haraka baadhi ya mitazamo au vifungu hivi vya chini ya mbingu ambavyo tunavipata katika Mhubiri. Ingekuwa mengi kidogo kuangalia kila moja ya vifungu vya chini ya jua katika kitabu cha Mhubiri angalau tunapochunguza motifu.

Kwa vyovyote vile, kama utafungua Biblia zako kama unazo unapotazama video hii na uangalie nami sura ya 1 na mstari wa 13. Tutaona moja ya mifano yetu ya kwanza ya kile kinachofanyika chini ya mbingu au kifungu cha chini ya mbingu. Kwa kweli, tunaona hili katika sehemu ya utangulizi wa wasifu wa maisha.

Mimi, Mhubiri, nilikuwa mfalme wa Israeli huko Yerusalemu. Nilijitoa kujifunza na kuchunguza kwa hekima yote yanayofanyika chini ya mbingu. Sasa tena, si suala la Mhubiri kutazama mambo kutoka juu hadi chini kutoka mbinguni na kuwa na aina ya mtazamo wa ufunuo ambao labda manabii wangeuleta pamoja nao.

Anaangalia tu maisha kama mjuzi mwenye hekima. Tungependekeza kwamba katika kitabu cha Mhubiri, tunashughulika na fasihi iliyoongozwa na roho lakini Kohelet hapa anatumia hekima kupitia lenzi alizokuwa nazo ili kuchunguza maisha katika ulimwengu huu ulioanguka. Tunaweza pia kuona aina hiyo hiyo ya maneno katika sura ya 3 na mstari wa 1. Katika kutambulisha shairi kwa wakati, utangulizi unasema, Kuna wakati wa kila kitu na majira ya kila shughuli chini ya mbingu.

Sasa wengine wanaweza kupendekeza, basi kinachofuata ni matumizi ya shughuli za Mungu kwa sababu iko chini ya mbingu. Lakini ningependekeza kwako kwamba ikiwa uelewa wetu wa wakati au shairi kwa wakati ni kwamba linashughulika na usahihi wa wakati unaotumiwa na mtu mwenye hekima katika ulimwengu huu, basi kwa kweli msemu huu wa chini ya mbingu si tofauti na tofauti ya mtazamo wa chini ya jua ambao tunaona mara nyingi katika kitabu cha Mhubiri. Lakini ili kuthibitisha jambo hili kwamba hakuna tofauti ya kipekee au ya kitheolojia kati ya maisha yanayoishi chini ya jua dhidi ya chini ya mbingu, angalia sura ya 2 na mstari wa 3. Sura ya 2 na mstari wa 3, tena sehemu ya kauli ya wasifu wa Mhubiri, nilijaribu, hiyo ni Kohelet alijaribu, akijifurahisha kwa divai na kukumbatia upumbavu.

Akili yangu bado inaniongoza kwa hekima, jambo la kushangaza kidogo hapo bila shaka lakini tutafikia hilo baadaye. Nilitaka kuona kile kilichokuwa na manufaa kwa wanadamu kufanya chini ya mbingu katika siku chache za maisha yao. Tena, ikiwa kuna kitu tofauti na mtazamo wa chini ya jua kuhusu shughuli tunayoiona kwingineko katika kitabu cha Mhubiri, ingeonekana kupuuzwa kwa matumizi ya kifungu hiki ndani ya muktadha wa shughuli zenye manufaa kwa wanadamu kufanya katika siku nzito, siku za muda mfupi za maisha yao.

Kwa hivyo tena, suala la mtazamo, Kohelet amechukua safari yake ya kutafuta suluhisho la shida ya Hevel kupitia lenzi ya hekima lakini kutoka kwa mtazamo wa

chini ya jua. Ni mtazamo mlalo tu, si mtazamo wa kurudi nyuma, si mtazamo wa kidunia, na yeye si mwabudu sanamu anayefanya anapoanza safari hii. Sasa tuangalie suala la hekima.

Hekima inachukua jukumu la motifu katika kitabu cha Mhubiri lakini pia inachukua suala la mtazamo. Na kama nilivyosema katika utangulizi wetu, hekima pia ni aina ambayo tungetumia masomo haya katika kitabu cha Mhubiri. Kwa maneno mengine, ni fasihi ya hekima na kwa hivyo tutatumia sheria za ushiriki zinazofaa kusoma katika fasihi ya hekima tunapojifunza kitabu cha Mhubiri.

Lakini kwanza kushughulikia hili kama suala la mtazamo. Je, Kohelet wetu alifanya jaribio lake kupitia aina fulani ya mbinu ya siri, ya kufurahisha au alikuwa kweli akiangalia kupitia lenzi ya hekima anapochunguza kwa shughuli na kwa kutafakari mambo haya yote tunayoyaona katika kitabu cha Mhubiri? Ningependekeza kwako kwamba maandishi yenyewe yanathibitisha kwamba jaribio, safari hufanyika kupitia hekima.

Ili kuangalia mifano michache ya hili, tena tumesoma katika sura ya 1 na mstari wa 12 dakika chache zilizopita mwanzo wa sehemu ya wasifu wa maisha hapa. Mimi Koheleti nilikuwa mfalme juu ya Israeli na Yerusalemu. Nilijitoa kujifunza na kuchunguza kwa hekima yote yanayofanyika chini ya mbingu.

Ukisoma mistari michache hapa, unaweza kuona aina hiyo hiyo ya istilahi katika mstari wa 16. Nikajiambia, tazama, nimekua na kupata hekima zaidi kuliko mtu yeyote aliyetawala Yerusalemu kabla yangu. Nimepata uzoefu mwingi wa hekima na maarifa.

Na kisha katika mstari wa 17, kisha nikajishughulisha na ufahamu wa hekima. Na kwa hivyo tunachopata hapa katika Mhubiri ni kwamba Kohelet analenga kuwa na hekima. Pia alianza safari yake, akaendelea kwa hekima, lakini hata akajishughulisha kupitia hekima ili kupata hekima zaidi.

Lakini pia, tunaona hapa kwamba anataka kupata kama kuna suluhisho lolote, chochote ambacho anaweza kuwa na uwezo wa kuleta mezani katika safari hii. Kwa hivyo, pia anatafuta uwezo katika wazimu na upumbavu. Nami nilijifunza kwamba hii pia ni kufukuza upepo.

Tena, tuliona hilo katika mfuatano wa kifungu cha Hevel katika hotuba yetu ya pili. Mistari mingine inayoonekana kuthibitisha hekima ya Kohelet kote, katika sura ya 2 katika mstari wa 3, nilijaribu kujifurahisha kwa divai na kukumbatia upumbavu, akili yangu bado ikiniongoza kwa hekima. Na kisha ukishuka chini kidogo baada ya ushuhuda wake wa wasifu wa mambo yote ambayo aliweza kukusanya na kupata na manufaa ya mambo yote aliyokuwa nayo kwani aliweza kuyatumia katika kutafuta yitron yetu, faida yetu, ziada yetu, faida yetu.

Anasema katika mstari wa 9, Nilikuwa mkuu kuliko wote waliokuwa Yerusalemu kabla yangu. Katika haya yote, hekima yangu ilibaki nami. Hoja yangu ni hii tu, hakuna mahali popote katika kitabu cha Mhubiri tunapomkuta Kohelet akisema kwamba hana vifaa vya kutosha na busara ya kuanza safari ya kutafuta utafutaji, au kupata kitu cha yitron, kupata kitu hiki ambacho ni suluhisho la shida ya hali ya anguko la maisha.

Kwa kweli, katika mwisho mwishoni mwa kitabu, unapata uthibitisho uleule wa hekima ya Kohelet. Katika sura ya 12 na mstari wa 9, mwalimu hakuwa na hekima tu, bali pia aliwapa watu maarifa. Kwa hivyo, alikusanya hekima, lakini pia alifundisha hekima.

Maneno ya mwalimu katika mstari wa 10 ni ya kweli na ya haki. Kwa hivyo, maandishi yenyewe yanashuhudia usahihi na hekima katika lugha, katika maneno, katika dhana zinazotolewa katika kitabu chote cha Mhubiri. Lakini si suala la mtazamo tu.

Sio tu kwamba Kohelet anafanya safari kupitia macho ya busara na kuchunguza mambo haya kupitia lenzi ya hekima. Anachunguza thamani ya hekima. Kwa maneno mengine, atapata kama hekima yenyewe italeta chochote cha kutoa suluhisho kwa tatizo la Hevel.

Je, hekima inaweza kutoa yitron anayoitafuta? Kwa kweli, tunachokiona katika Mhubiri ni kwamba kuna aina fulani ya mvutano hapo katika tathmini ya Kohelet kuhusu hekima. Anaona kwamba hekima ina faida kubwa. Ni nzuri, ni nzuri.

Na hutoa faida katika ulimwengu huu. Ni bora kuwa na hekima kuliko kuwa mpumbavu. Lakini pia tunaona kwamba hekima ina uwezo mdogo wa hatimaye kuleta suluhisho hilo kwa tatizo la Hevel.

Atakachogundua ni kwamba mtu mwenye hekima yuko chini ya kifo kama vile mpumbavu. Atagundua kwamba mtu mwenye hekima yuko chini ya baadhi ya siri za shughuli za Mungu duniani kama vile mpumbavu. Kama nilivyosema hapo awali, hukumu nyingi za Hevel ambazo Kohelet anataja.

Kwa mfano, wenye haki wakipata kile wanachostahili waovu na waovu wakipata kile wanachostahili wenye haki. Hakika inaonekana kama hilo haliendani na kile tunachotarajia kwa ulimwengu unaotawaliwa na Mungu. Na bado wakati mwingine unakuta mambo ambayo yanatarajiwa kutoka kwa mpumbavu yawapate wenye hekima.

Mtu anaweza kufanya maamuzi yote sahihi duniani. Anaweza kufanya maamuzi sahihi. Anaweza kuweka dau zake sawasawa.

Wanaweza kufanya kila kitu kinachoonekana kuwa sahihi. Hata wakati wao ni sahihi na bado janga lisilotarajiwa hutokea, tukio lisilotarajiwa na kila kitu kinaenda vizuri. Kwa maneno mengine, mwanadamu hawezi, hata kupitia matumizi ya hekima, kufanya chochote ili kuhakikisha matokeo ya juhudi kama hizo.

Na mtu wetu mwenye hekima, Kohelet, anaona kwamba hekima, ingawa ni nzuri, ingawa hakika hutoa faida, hatimaye haitoi dhamana. Tunaona aina hiyo ya kanuni katika kitabu cha Mithali. Katika kitabu cha Mithali, ikiwa ungetumia maagizo ambayo mtu hupata katika kitabu cha Mithali maishani na kufanya hivyo mara kwa mara, matarajio yangekuwa kwamba maisha yako yangekuwa bora zaidi wakati huo.

Na bado sote tunajua kwamba mfano ninaopenda kutoa ni mtu mwenye afya njema, anayefuata utimamu wa mwili, anayefanya mambo ya kuifundisha miili yake, anayekula vizuri, anayefanya mazoezi, anayefanya kila kitu kinachofaa kuishi maisha marefu yenye afya njema. Na bado sote tunajua kwamba wakati mwingine mambo hutokea ambayo huondoa mkimbiaji wa marathon kwenye picha. Wanagongwa na gari, sivyo? Au labda tunamjua mtu ambaye amegunduliwa na saratani, ingawa wao ni aina ya mtu anayekula vizuri, anayekula ipasavyo, anayefanya mazoezi, na anayefanya mambo yote ipasavyo ili kuishi maisha marefu na yenye afya njema.

Na wakati huo huo, nadhani Kohelet angesema, Nimemjua mwanaume, Nimemjua mwanamke aliyekula chakula hiki kizuri, walifanya mazoezi, walifanya kila kitu sawa, na bado walitengwa na nchi kwa sababu ya saratani, lakini ingekuwa bora kwako kula vizuri na kufanya mazoezi na kutokula donati kila siku na kutoketi kwenye kochi na kutazama tu marudio. Ni bora kuwa hai. Kwa maneno mengine, hekima inatuambia matokeo yanayowezekana ni yapi.

Haihakikishi wakati ujao. Kohelet anasikitishwa sana na ukweli kwamba hekima haiwezi kuhakikisha wakati ujao. Hilo ndilo kiini cha tafakari nyingi ambazo Kohelet analeta ndani ya kitabu cha Mhubiri kuhusu hekima.

Hata hivyo, anathibitisha thamani ya hekima, thamani ya kufanya maamuzi sahihi maishani. Ili tu kuangalia mifano michache ya hekima pande zote mbili, hasi na chanya. Sura ya 2 na mistari ya 14 hadi 16 hutoa baadhi ya vidokezo vya hili.

Sura ya 2 na mstari, kwa kweli tunaweza kuendelea na mstari wa 12. Kisha nikageuza mawazo yangu kufikiria hekima na pia wazimu na upumbavu. Ni nini kingine ambacho mrithi wa mfalme anaweza kufanya kuliko kile ambacho tayari kimefanywa? Niliona kwamba hekima ni bora kuliko upumbavu, kama vile nuru ilivyo bora kuliko giza.

Mwenye hekima ana macho kichwani mwake, huku mpumbavu akitembea gizani. Lakini niligundua kwamba hatima hiyo hiyo huwapata wote wawili. Kwa maneno mengine, kifo ndicho kipima usawa wa vitu vyote.

Tajiri na maskini, mwenye hekima na mpumbavu, wote wawili lazima wafe. Ndipo nikafikiri moyoni mwangu, hatima ya mpumbavu itanipata mimi pia. Kwa hivyo Koheleti, ambaye amekuwa na hekima zaidi kuliko yeyote aliyemtangulia, anatambua kwamba yeye pia lazima afe.

Basi nitapata faida gani kwa kuwa na hekima? Nikasema moyoni mwangu, hii pia ni kuzimu, labda ikiashiria ubatili wa kutafuta. Kwa maneno mengine, hekima yenyewe hatimaye haiwezi kutoa suluhisho lolote la kudumu. Kwa maana mtu mwenye hekima, kama mpumbavu, hatakumbukwa kwa muda mrefu.

Katika siku zijazo, wote wawili watasahaulika. Kama mpumbavu, mwenye hekima naye lazima afe. Lakini katika sehemu zingine ndani ya kitabu cha Mhubiri, tunaona kwamba hekima imethibitishwa, thamani ya hekima imethibitishwa.

Kwa mfano, angalia sura ya 4 na mstari wa 13 hadi 16. Afadhali kijana maskini lakini mwenye hekima kuliko mfalme mzee lakini mpumbavu ambaye hajui tena jinsi ya kupokea onyo. Huenda kijana huyo ametoka gerezani na kuingia katika ufalme, kwani huenda alizaliwa katika umaskini ndani ya ufalme wake.

Niliona kwamba wote walioishi na kutembea chini ya jua walimfuata kijana, mrithi wa mfalme. Hakukuwa na mwisho kwa watu wote waliomtangulia, lakini wale waliokuja baadaye hawakufurahishwa na mrithi. Hii pia ni kuzimu, kufukuza upepo.

Kwa hivyo, kijana mwenye busara aliweza kupata maendeleo katika ulimwengu ambao Kohelet anautafakari, lakini hatimaye hekima ya kijana huyo haikutoa aina yoyote ya suluhisho la kudumu. Kulikuwa na faida, lakini si aina hiyo ya suluhisho kubwa, wazo la Yitron ambalo Kohelet anatafuta. Kwa kweli utapata katika kitabu cha Mhubiri methali nyingi zinazoakisi matokeo ya uwezekano, mambo ambayo yangetoa faida kwa matumizi ya hekima kwa maana ya sasa au katika enzi ya sasa.

Kwa mfano, napenda baadhi ya methali katika sura ya 11. Nami nilisoma katika utangulizi wetu kupitia baadhi ya hizi. Mstari wa 1 wa sura ya 11, Tupa mkate wako juu ya maji, maana baada ya siku nyingi utaupata tena.

Kwa maneno mengine, inakubidi utoke nje na wakati mwingine uchukue hatari maishani, katika uwekezaji, na chochote kile ambacho ungetumia hekima hiyo kukifuatilia. Wape watu saba sehemu, ndiyo watu wanane, kwa maana hujui ni maafa gani yatakayoikumba nchi. Kwa maneno mengine, zuia dau zako.

Sio kila kitu kitafanikiwa lazima, lakini hujui wakati ujao. Hujui ni aina gani ya mambo ambayo yanaweza kufanikiwa na ni aina gani ya mambo ambayo yanaweza kudhoofika. Kwa hivyo, maishani, unapotumia fursa ambazo Mungu anaweza kukupa, huenda ukalazimika kujituma katika mambo mengi.

Usiweke mayai yako yote kwenye kikapu kimoja, kama methali ya kisasa inavyopendekeza. Ikiwa mawingu yamejaa maji, hunyesha mvua duniani. Ikiwa mti utaanguka kusini au kaskazini, mahali unapoanguka, ndipo utakapolala.

Wazo la kutumia fursa wakati hali ni nzuri. Kwa kweli, nadhani baadhi ya usahihi wa wakati unaonyeshwa katika hekima ya Mhubiri. Na kwa hivyo, mtu mwenye busara anajua wakati wa kutenda na anajua wakati wa kujizuia.

Na hivyo, bila dhamana ya wakati ujao, mtu lazima atumie hekima na wakati huo kwa matukio mbalimbali na fursa mbalimbali ambazo mtu anazo maishani. Yeyote anayeangalia upepo hatapanda, yeyote anayetazama mawingu hatavuna. Kwa maneno mengine, ikiwa unasubiri hali nzuri kila wakati, huenda usipate fursa yoyote ya kupata mafanikio maishani.

Ninapofikiria kuhusu hali ambazo wanafunzi wangu wengi wa chuo kikuu lazima wanakabiliwa nazo. Je, ni wakati mwafaka wa kumtaka msichana huyo aondoke? Naam, huenda ikawa kwamba usipomwomba msichana huyo aondoke, au usipomwomba msichana yeyote aondoke, huenda utajikuta huendi kwenye miadi, utajikuta hujawahi kuolewa. Kwa upande mwingine, ikiwa unamkataa jamaa huyo kila wakati kwa sababu inaweza kuonekana kama ni hatari sana, basi unaweza kujikuta huendi kwenye miadi hiyo.

Au kama unazungumzia labda kujitosa katika mradi wa biashara. Unajua, kama unasubiri wakati unaofaa au hali nzuri zitokee, basi unaweza kugundua kuwa wakati hauji ambapo hali hizo nzuri zitakuwa sawa. Na unaweza kujikuta husongi mbele kamwe na hufanikiwi kamwe au kupata mafanikio maishani katika miradi hiyo mbalimbali.

Na hivyo, hekima ya Mhubiri inaonyesha kwamba kuchukua hatari ni muhimu. Huu ni matumizi ya hekima ya uwezekano. Kohelet anatambua kwamba hawezi kuhakikisha mustakabali.

Kuna mambo ambayo hayawezi kudhibitiwa na yeye. Hata kama amepanuka na kukua katika hekima zaidi kuliko yeyote aliyemtangulia. Lakini pia anatambua kwamba katika maisha yenye machafuko, katika maisha yenye hevel, mtu mwenye busara hata hivyo atazuia dau zake na kusonga mbele kwa uwezo wake wote.

Sura ya 11 na mstari wa 5 vinaendelea na hili. Kama vile hujui njia ya upepo au jinsi mwili unavyoambwa tumboni mwa mama, vivyo hivyo huwezi kuelewa kazi ya

Mungu, muumba wa vitu vyote. Kwa maneno mengine, mtu mwenye busara hatawahi kumfikiria Mungu.

Hataweza kamwe kuelewa kwa nini Mungu hufanya mambo kwa wakati wake. Hataweza kamwe kuelewa wakati ujao kwa namna hiyo, kwa njia ambayo anaweza kufanya maamuzi yote sahihi wakati wote. Kwa kweli, nadhani kitabu cha Mhubiri kingependekeza kwamba ikiwa mtu angeweza kufanya hivyo, anaweza kuwa bilionea katika wiki chache zijazo.

Kwa nini? Kwa sababu wangeweza kuchagua hisa sahihi. Wangeweza kuchagua aina sahihi ya uwekezaji ili waweze kupata mamilioni na hata mabilioni ndani ya muda mfupi. Lakini jambo la msingi ni hata mchaguzi wa hisa mwenye busara zaidi, hata mwekezaji mwenye busara zaidi wa biashara, hata mtu mwenye busara zaidi anayechukua hatari kubwa zaidi maishani, bado hawajui mustakabali.

Kwa hivyo, wanaweka tu dau, wakijaribu kusonga mbele kwa uwezo wao wote, lakini hawatawahi kumtegemea Mungu. Na kwa hivyo baadhi ya Mithali hizi katika sura ya 11 kuhusu kuchukua hatari zinahitimishwa na mstari wa 6. Panda mbegu zako asubuhi, wala jioni usiruhusu mikono yako kuwa mvivu, kwa maana hujui zitakazofanikiwa, kama ni hivi au vile, au kama zote mbili zitafanikiwa sawasawa.

Tena, mtu mwenye busara lazima atambue kwamba tunatafuta matokeo ya uwezekano. Ninapenda kuita hii uwezekano wa Mungu. Kwa maneno mengine, Kohelet anatambua kwamba vitu vyote hatimaye viko mikononi mwa Mungu, ikiwa ni pamoja na matumizi ya hekima.

Kwa maneno mengine, unafanya maamuzi yote sahihi, lakini hatimaye ni Mungu atakayeleta matokeo. Na kwa hivyo, tunajitosa mbele kupitia utambuzi kwamba vitu vyote hatimaye viko mikononi mwa Mungu, na bado tunasonga mbele. Matumizi ya uwezekano wa majaliwa yote chini ya majaliwa ya Mungu.

Kwa maneno mengine, tunachokiona hapa ni kwamba hekima inachukua aina ya motifu katika kitabu cha Mhubiri ambapo Kohelet anachunguza masuala ya maisha si tu kupitia lenzi ya hekima, lakini pia anachunguza kama kuna kitu chochote ambacho hekima inaweza kuleta mezani kwanza ili kupata nitroni, suluhisho la shida ya hali ya anguko la maisha, lakini pili ni kujua kama hekima hutoa chura, faida yoyote ya muda au kitu chochote kizuri kwa mwanadamu anayeishi au anayepitia maisha katika ulimwengu huu ulioanguka. Na mwishowe, tunaona kwamba Mhubiri husomwa kama fasihi ya hekima. Kama nilivyosema katika utangulizi, tutapata Mithali ndani ya kitabu cha Mhubiri, hotuba za kutafakari, tutapata aina ya hadithi za mfano ambapo mwenye hekima atapambana na aina ya hadithi na kutoa somo, kanuni au amri inayotegemea hekima kutoka kwa hadithi hiyo.

Na kwa hivyo, tukizingatia hayo yote, sisi kama msomaji tunahitaji kuelewa kwamba jinsi tunavyokaribia kitabu cha Mhubiri inahitaji kuzingatia ni nini kama sehemu ya hekima ya Agano la Kale. Kwa maneno mengine, katika Mhubiri, hatutasoma kama maandishi ya masimulizi, hatutasoma kama maandishi ya kinabii, hatutaona hivi asemavyo Bwana katika kitabu cha Mhubiri, na kwa hivyo hatutakuwa na shida na mtazamo huo wa mlalo chini ya jua. Hatutarajii kupata aina ya unabii wa kinabii ambapo Mungu lazima atangaza wakati ujao au kitu kama hicho.

Sio tu jinsi kitabu cha Mhubiri kilivyoundwa. Sio sehemu ya kile Mungu anachofanya kupitia kitabu hiki katika maandiko yake. Pia tunaona kwamba katika Mhubiri, baadhi ya miongozo ya kifalsafa tunayofuata, kwa mfano, kutafuta upande wa vitendo wa masomo, ni muhimu sana, na yenye thamani kubwa.

Kwa maneno mengine, kama vile ilivyo katika kitabu cha Mithali, ambacho ni aina ya fasihi ya hekima muhimu ya Agano la Kale, sisi pia tunatarajia katika kitabu cha Mhubiri kupata kanuni ambazo zinaweza kutumika katika upande wa vitendo wa maisha. Na hivyo hata katika kupitia sura ya 11 na mstari wa 1 hadi 6, tuliona mifano kadhaa ya hilo. Acha nikupeleke kwenye mifano michache zaidi katika sura ya 7 na sura ya 10.

Labda tunaweza kuanza na sura ya 10 na mstari wa 8 hadi 10. Ninasoma kutoka katika Biblia ya NIV. Mhubiri sura ya 10 katika mstari wa 8 inasomeka, Yeyote anayechimba shimo anaweza kutumbukia ndani yake.

Yeyote avunjaye ukuta ataumwa na nyoka; yeyote avunjaye mawe atajeruhiwa nayo; yeyote avunjaye miti atahatarishwa nayo.

Na kwa hivyo, msomaji anasoma hili na kujiuliza, hilo linazungumzia nini? Namaanisha, je, Kohelet anajali sana kuhusu mashimo na nyoka na mawe na magogo? Au je, kuna aina fulani ya somo linalotegemea hekima nyuma ya hili? Ningependekiza kwamba tafsiri ya tafsiri ya New Living Translation yenye tafsiri sahihi ni muhimu sana hapa. Sasa, ninashikilia mbele yangu toleo la 1996 la NLT, na limebadilishwa na kurekebishwa tangu wakati huo. Lakini katika toleo la 96, nadhani ni jambo la kuelimisha kuona jinsi wanavyotafsiri mistari ya 8 na 9. Unapochimba kisima, unaweza kuanguka.

Unapobomoa ukuta wa zamani, unaweza kuumwa na nyoka. Unapofanya kazi katika machimbo, mawe yanaweza kuanguka na kukuponda. Unapokata kuni, kuna hatari kwa kila pigo la shoka lako.

Na kisha mstari huu, ndivyo hatari za maisha zilivyo. Hilo halipo katika maandishi ya Kiebrania. Hilo kwa kweli lina tafsiri nyingi.

Lakini nadhani kwa kweli iko kwenye shabaha hapa. Nadhani hoja ni kwamba lazima uchukue hatari maishani ili kuona chochote kinatimizwa. Kwa kweli, kufuata hayo ni maagizo ya jinsi ya labda si tu kuchukua hatari maishani, bali pia kupata mafanikio katika kuchukua hatari hizo.

Mstari wa 10 unasema, Kwa kuwa shoka butu linahitaji nguvu nyingi, linoa blade. Kwa maneno mengine, si suala la kuchukua hatari tu. Si suala la kuzungusha shoka tu.

Sio tu suala la kufanya kazi kwa bidii na kuchukua hatari, lakini pia kufanya kazi kwa busara na kuchukua hatari. Katika hilo, utapata mafanikio. Kwa kweli, maandishi hapa, tena, ni tafsiri ya tafsiri, ambayo inasomeka, Hiyo ndiyo thamani ya hekima.

Inakusaidia kufanikiwa. Kwa hivyo, kwa vyovyote vile, tunaona kwamba katika kitabu cha Mhubiri, aina hizi za kanuni za hekima zinazofaa zimetawanyika katika kitabu kizima. Mojawapo ya mambo ninayopenda zaidi ambayo baadhi yanaweza kuitafsiri kuwa aina ya tafakari juu ya falsafa ya furaha au mtazamo wa ulimwengu, lakini sikubaliani na hilo, ni Mhubiri sura ya 10 na mstari wa 19, ambayo inasomeka, Karamu huandaliwa kwa ajili ya kicheko, na divai hufurahisha maisha.

Lakini pesa ndiyo jibu la kila kitu. Na kwa hivyo, unasoma hilo na unajiuliza, Je, hilo linaendanaje na kutompenda Mungu na pesa katika kitabu cha Mathayo? Au hilo linaendanaje na 1 Timotheo sura ya 6 na pesa kuwa chanzo cha kila aina ya uovu? Namaanisha, inaonekana haiendani kabisa na kile tunachojua kuhusu kile ambacho Maandiko yanasema kuhusu pesa kwingineko. Lakini unapofikiria kuhusu hilo, katika mafundisho maarufu, kwa mfano, aina ya mafundisho ambayo huenda umewahi kufundishwa na mtu kama Dave Ramsey au wengine kama hao, ambayo yanafundisha masomo ya vitendo kuhusu jinsi ya kuwekeza na jinsi ya kuweka akiba kwa ajili ya kustaafu na jinsi ya kutoka kwenye deni na kufanya mambo ya aina hii, moja ya mambo ambayo utawakuta walimu hawa wa fedha wakifanya ni kuwahimiza watu wawe na pesa kidogo zilizohifadhiwa kando kwa ajili ya siku hiyo ya mvua, kwa wakati huo unapohitaji kwa sababu ya dharura.

Hata unasikia baadhi wakizungumzia hizi kama fedha za dharura. Na watakuambia, usiwe na fedha zako za dharura katika hisa. Usiwe na fedha zako za dharura katika nyumba.

Usifunge mfuko wako wa dharura kwa njia ambayo huwezi kuupata. Kwa nini? Kwa sababu ikiwa si wa kifedha, ikiwa haupatikani, basi hauna manufaa yoyote kwako wakati huo wa uhitaji. Inaonekana kama Kohelet ametupa aina hiyo hiyo ya hekima kuhusu pesa.

Wakati wa uhitaji, pesa huwa na unyumbufu mkubwa. Karamu huandaliwa kwa ajili ya kicheko. Ni nzuri kwa namna fulani, lakini ina matumizi machache.

Na divai hufurahisha maisha, lakini pesa ndiyo jibu la kila kitu. Kwa maneno mengine, pesa ina njia rahisi sana ya kuwa na faida kwa mtumiaji. Sasa ukiangalia hilo kutoka kwa mtazamo wa vitendo, na unampa Kohelet shaka kwamba yeye ni mtu mwenye busara kama anavyosema, na ukiangalia tu kama amri ya hekima ya jinsi ya kuishi maishani katika ulimwengu wa heri, unagundua kuwa kuna faida kubwa katika kuchukua methali hii kwa thamani ya juu.

Na ningependekeza kwako kwamba tena, hekima ya Mhubiri inatumika kwa maisha katika ulimwengu usio na uhakika. Na hivyo Kohelet anaona kwamba hekima hatimaye haitatoa suluhisho, lakini hata hivyo ni nzuri. Inatoa faida ya kuhamisha maisha katika ulimwengu wa kibinadamu na ulioanguka ambapo wakati mwingine mambo hayafanyiki kama inavyotarajiwa, lakini hata hivyo, mwanadamu amepewa kipawa na anapewa fursa ya kutumia fursa ya sasa.

Hekima ya Mhubiri hutoa fursa hiyo ya kutumia vyema wakati uliopo. Sawa. Vizuri.